

Konec přisudkové vyhlášky

Tak nám zabili Ferdinanda", řekla posluhovačka panu Švejtkovi a se stejnou vážností jsem byl bombardován informacemi o zrušení tzv. přisudkové vyhlášky nálezem Nejvyššího soudu, která učinila přítrž podnikatelské činnosti některých advokátů, jejímž účelem bylo obohatit se ze samotného vedení sporů v souvislosti s vymáháním pohledávek od nevinných občanů. Téma to dozajista populární, soudě podle reakcí sdělovacích prostředků a jako vždy duchaplných komentářů odborníků všeho druhu, z nichž povětšinou vyplynulo, že advokáti přijdou o další část svého byznysu a přestanou odírat nevinné občany o nehorázné částky, těžce vydělané poctivou prací těchto obětí advokátské nenasytlosti. Dodnes si živě vzpomínám na to, jak v televizní reportáži jeden nevinný mladík, který si zapomněl označit jízdenku v tramvaji a přehlédnutím nezareagoval na šest urgencí o zaplacení, byl nemile překvapen výší částky, kterou měl zaplatit vymáhající advokátní kanceláři za právní zastoupení Dopravního podniku, a na výraz lítosti v očích příslušné televizní reportérky, mírně ráckující a koktající, nicméně sexy a blond. Nebudu si nic nalhávat, styděl jsem se, že patím mezi tu partu vyvolených, kteří si asi popletli Jánošíkovské heslo a začali brát chudým. Mladíka mi bylo dokonce tak líto, že jsem mu chtěl přispět na náklady řízení (reportérce na logopedii), nicméně při představě, jak krušná se rýsuje advokátská budoucnost, jsem se dokázal ovládnout a peníze ponechal v bance. V dalších komentářích o této problematice jsem se pak jen utvrzoval, že jsem učinil dobře, protože v moji

nepravosti by můj příspěvek nebyl ani tou pověstnou kapkou. Jen pomyšlení na ty tisíce nevinných neplatičů všeho možného, kteří se po celá léta úspěšně vyhýbali placení čehokoliv, zvykli si na bezzubost vymáhání pohledávek a měli najednou začít platit, a to dokonce pod sankcí výrazného navýšení? Bez přechodného období, aby si na to zvykli, bez možnosti se k tomu vyjádřit, bez možnosti si nakonec v klidu rozmyslet, zda přece jen nezaplátí? V demokratické společnosti? No to bychom od nich chtěli trochu moc. Je to asi stejně nesmyslné jako chtít od opilého bezdomovce v tramvaji, aby si koupil jízdenku, nebo aby laskavě alespoň nezvracel cestou.

Mou první myšlenkou, jak reagovat na novou situaci po oznámení nálezů Ústavního soudu - tzv. sebezáchovně-pudnou - bylo upravit roční plán výnosů z vymáhání pohledávek a čelit tak předpokládanému a nevyhnutelnému propadu této oblíbené ekonomické kategorie v rámci firemního hospodaření. Začal jsem se tedy pít po plánu, ale ke svému údivu jsem podobný dokument přes veškeré úsilí nikde nenašel, z čehož jsem usoudil, že možná nikdy neexistoval. Dalším logickým krokem byla analýza pohledávek, z nichž jsme si udělali lukrativní byznys, tedy správně řečeno balíku pohledávek, jak je správný vědecký termín. Když jsem se pídil po tomto balíku, byl jsem v kanceláři odkazován na sklad, event. archiv, nicméně i přes maximální snahu a několikadenní pobyt v archivu jsem navzdory podrobnému zkoumání balíků všeho druhu ani jednu pohledávku uplatněnou vůči nevinnému hříšníkovu nenašel. Dalším tipem od kolegy byla možnost, že dané pohledávky vymáhá-

aneb advokáti, styd'eme se (?)

me nikoliv vlastním jménem, ale přes inkasní společnost stejně jako někteří jiní věhlasní kolegové, těšící se ovacím davů a nejrůznějším oceněním. Začal jsem tedy pátrat po společnosti, kterou jsme kdy založili a přes níž nám proudí vymáhané částky, navýšené o vysoké náklady soudního řízení v podobě nákladů na naše právní zastoupení. Ke svému údivu jsem ani na tomto poli nebyl nijak úspěšný a tak mi nezbylo než konstatovat, že zřejmě nepatříme k okruhu vyvolených, kteří se tímto způsobem úspěšně živili na úkor údajných obětí jejich chamtivosti. Otázkou jenom zůstalo, zda našťestí nebo nanešťestí. Myslím, že správné odpovědi jsou obě. Mohu samozřejmě pyšně tvrdit, že jsem se osobně nikdy nepodílel na obdobných praktikách masového odírání a tuto stránku věci pozitivně využívat při dalších marketingových aktivitách. V této souvislosti by se dalo uvažovat o výrobě triček, transparentů nebo magnetů s logem „Jsme advokáti, ale máme srdce“, „Dlužníky necháváme žít“, „Neplatiš? Nevadí“ a podobnými srdceryvnými ukázkami toho, jak soucítíme s neplatiči, avšak nejsem zcela přesvědčen o tom, že by to uvítali i potencionální klienti na straně vy-máhajících. Nic by nám ovšem nebránilo se účastnit lidových televizních debat na téma advokátské touhy být ještě bohatší než ti nejbohatší, zastupovat jen hodně majetné, bránit se pomoci nemajetným s odvoláním na kapacitní přetíženost a rovněž i nízkou odbornou úroveň většiny advokátů, jak občas bývá prezentována některými soudci (zejména těmi, jejichž úroveň rozhodování je rovna schopnosti porozumět tomu, o čemž se ona většina advokátů domnívala, že je nad slunce jasné).

Na druhou stranu nebudu zastírat závist, protože i my advokáti jsme jenom lidé a můžeme mít občas nějakou lidskou vlastnost, která nás neodlišuje od zbytku národa, takže se musím přiznat, že závidím všem kolegům, kteří se takto úspěšně a ve velkém živili. Jistě je to stálo velké úsilí, než se k podobným balíkům pohledávek dostali, nechci zde vůbec spekulovat o tom, zda třeba nemuseli předem či následně občas napomoci osudu a připomenout se těm, kteří o těchto balících rozhodovali, protože mi je známo, že spousta balíků byla vysoutěžených a co by mělo být poctivější než soutěž, ne? Takže se nepřipojím k davu těch, kteří budou kamenovat mé úspěšné kolegy, protože koneckonců nikomu nic nebránilo, aby se v této oblasti rovněž neangažoval. Navíc jsem přesvědčen, že být v kůži kolegů, tak se budu jen usmívat a budu pyšný, že mně to tak dlouho úspěšně fungovalo. A dokonce i z hlediska jakéhosi vyššího principu mravního bych si nepřipadal nijak podle, vždyť jsem se pohyboval v rámci pří-sudkové vyhlášky, která mně moji činnost nejen umožňovala i s příslušným navýšením, ale současně legalizovala.

Nyní tedy budeme všichni používat advokátní tarif (pro ty kolegy, kteří neví, že něco podobného existuje, doporučuji nastudovat, event. za mírný obnos nabízím týdenní školení s pobytem v přírodě a stravou u mého kamaráda v penziónu). Věřme, že se v brzké budoucnosti nedočkáme snahy zrušit i tento právní předpis za účelem odvrácení rizika v podobě vysokého počtu úkonů účtovaných advokáty, které by jim obezřetní soudci nesnižovali s dostatečnou razancí, resp. jiných argumentů typu srovnání průměrných

měsíčních příjmů advokátů v porovnání se státními zaměstnanci, které by nakonec vyústily v uzákonění povinnosti poskytování bezplatné právní pomoci advokáty kromě případů, kdy by tak výjimečně odsouhlasilo Ministerstvo spravedlnosti po konzultaci s odbory, avšak za cenu natolik regulovanou, aby pokud možno nepokryla ani náklady na příspěvky advokátní komoře. Takže budme raději ve střehu, kdyby náhodou... ●

JUDr. Josef Vejmelka,
advokát

Vejmelka & Wünsch, s. r. o.

VEJMELKA & WÜNSCH
ADVOKÁTI ATTORNEYS AT LAW RECHTSANWÄLTE